

Bruselj, 11. december 2024  
(OR. en)

16668/24

POLGEN 164

**DOPIS**

|              |                                                                                                           |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pošiljatelj: | Generalni sekretariat Sveta                                                                               |
| Prejemnik:   | Odbor stalnih predstavnikov/Svet                                                                          |
| Zadeva:      | Napredek pri uresničevanju strateške agende<br>18-mesečni program Sveta (1. januar 2025 – 30. junij 2026) |

V prilogi vam pošiljamo 18-mesečni program Sveta, ki so ga skupaj pripravili prihodnja tri predsedstva – poljsko, dansko in ciprsko – ter visoki predstavnik, ki predseduje Svetu za zunanje zadeve.

**Program**

**I. UVOD**

Trojček, ki ga sestavljajo poljsko, dansko in ciprsko predsedstvo, se na podlagi strateške agende za obdobje 2024–2029 zavezuje, da bo usmerjal delo Sveta na začetku tega novega institucionalnega cikla, zaznamovanega z izzivi brez primere in geopolitičnimi pritiski na Evropsko unijo, zlasti rusko vojno agresijo proti Ukrajini in dramatičnimi razmerami na Bližnjem vzhodu, ki vplivajo na politike EU na vseh področjih.

Začel bo delo v zvezi z večletnim finančnim okvirom za obdobje po letu 2027, ki bo moral odražati prednostne naloge strateške agende za obdobje 2024–2029.

Skupaj z institucijami EU v okviru njihovih pristojnosti bo nadaljeval prizadevanja za krepitev dialoga s civilno družbo ter državljanke in državljani, zlasti z mladimi.

**II. MOČNA IN VARNA EVROPA**

**Dosledno in vplivno zunanje delovanje**

Trojček je trdno prepričan, da se mora Unija v času svetovnih napetosti prilagoditi novemu multipolarnemu geopolitičnemu okolju in utrditi svojo vlogo globalnega akterja, hkrati pa zagovarjati na pravilih temelječ multilateralen sistem na podlagi Ustanovne listine ZN, dejavno spodbujati popolno spoštovanje mednarodnega prava, vključno s spoštovanjem suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in človekovih pravic za vse.

Prednostno bo obravnaval sodelovanje EU s partnerji na svetovni ravni s tem, da bo spodbujal mednarodno sodelovanje za reševanje skupnih izzivov in razvijal vzajemno koristna strateška partnerstva, med drugim z izvajanjem strategije Global Gateway, s čimer se bodo zagotovile odprta strateška avtonomija, gospodarska varnost in odpornost Unije ter njena vodilna vloga na tehnološkem področju, v skladu s pristopom Ekipe Evropa.

Njegov cilj bo zagotoviti stalno in neomajno politično, gospodarsko, finančno, vojaško in humanitarno podporo Ukrajini, ki se sooča z neizzvano in neupravičeno rusko agresijo, dokler bo treba v okviru širših ciljev spodbujanja miru, varnosti, stabilnosti, dobrega upravljanja in blaginje v vzhodnem sosedstvu. Zavezuje se tudi, da bodo EU in njene države članice še naprej nudile humanitarno pomoč in usklajevale dolgoročno finančno podporo s ciljem krepitve obrambnih zmogljivosti, odpornosti in obnove Ukrajine. Ukvarjali se bomo tudi s sankcijami ter okrepili in pospešili boj proti njihovemu izogibanju.

Glede na sedanji konflikt v Gazi in zaostrovanje razmer v širši regiji, ki bosta imela posledice za stabilnost in varnost regije v prihodnjih letih, kar bo vplivalo na samo EU, bo trojček skupaj s partnerji spodbujal verodostojen in dosleden evropski odziv s poudarkom na nadaljnji humanitarni pomoči, spodbujanju trajnega miru ter podpiranju reform in obnovitvenih prizadevanj.

EU bo razvila prilagojeno sodelovanje s partnerji v vzhodnem sosedstvu, zlasti z državami vzhodnega partnerstva. Obseg tega sodelovanja bo odvisen od pripravljenosti in sposobnosti posamezne države. Tak pristop nam bo omogočil, da izkoristimo polni potencial sodelovanja z najbolj pripravljenimi in sposobnimi partnericami, kot sta Ukrajina in Moldavija, tudi v okviru širitve EU.

V zvezi z južnim sosedstvom EU bo trojček oživil zavezo EU za ponovni zagon in nadaljnji razvoj tega strateškega partnerstva. Okrepljeno sredozemsko partnerstvo ostaja strateška nujnost za EU, saj skupni izzivi zahtevajo skupen odziv.

Trojček bo prednostno obravnaval sodelovanje s čezatlantskimi partnerji, pri čemer bo poudarjal pomen stalnega in odpornega strateškega partnerstva z Združenimi državami, ki koristi obema stranema in temelji na naši trdni čezatlantski agendi ter naših skupnih demokratičnih vrednotah in interesih, ki v celoti upoštevajo načela, ki jih določajo Pogodbi in Evropski svet. Neposredno sosedstvo EU in njeni odnosi z regionalnimi organizacijami, kot so Svet za sodelovanje v Zalivu (GCC), Evropsko združenje za prosto trgovino (EFTA), Afriška unija, Skupnost latinskoameriških in karibskih držav (CELAC) ter Združenje držav jugovzhodne Azije (ASEAN), so pomembne prednostne naloge trojčka. Partnerji iz trojčka se tudi veselijo poglobljanja odnosov z Združenim kraljestvom na podlagi obstoječih sporazumov ter krepitve sodelovanja v indijsko-pacifiški regiji.

Trojček bo izvajal ambiciozno, odprto, trdno in trajnostno trgovinsko politiko, tako z dvostranskimi sporazumi kot z obnovo multilateralnega trgovinskega sistema, tudi STO. V zvezi s tem se bo

osredotočil na zmanjšanje ranljivosti Unije za strateške zunanje odvisnosti ter na diverzifikacijo in varovanje strateških dobavnih verig. V tem okviru bo obravnavana tudi pomorska varnost, med drugim v Rdečem, Črnem in Baltskem morju.

### **Strateško delovanje na področju varnosti in obrambe**

Trojček bo uporabil vse instrumente, ki bi lahko prispevali k varnosti državljanov in državljanek, tudi s preprečevanjem kriminala na spletu in drugje ter boju proti njemu, nadaljnjo krepitev prizadevanj za odkrivanje terorizma, nasilnega ekstremizma ter resnega in organiziranega kriminala ter korupcije in boju proti njim, pri čemer bo uporabil vsa ustrezna orodja odkrivanja in pregona ter pravosodnega sodelovanja.

Poleg tega si bo prizadeval izboljšati pripravljenost in odpornost za odzivanje na naravne nesreče ter nove in nastajajoče grožnje, vključno s kibernetскими in hibridnimi napadi, tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem (med drugim v okviru volitev) ter instrumentalizacijo migracij. Dejaven bo tudi v boju proti grožnjam za kritično infrastrukturo EU in v ščitenu Unije pred uhajanjem kritičnih tehnologij.

Trojček si bo prizadeval za krepitev obrambne pripravljenosti in zmogljivosti Unije, da postane odgovorna za lastno varnost in obrambo ter sposobna ukrepati v okviru vojaških groženj brez primere na svojih mejah in širše.

V zvezi s tem bo trojček preučil možnosti za povečanje naložb v obrambo. Preučili bomo tudi možnosti za naložbe v inovacije na področju obrambe in razvoj proizvodne zmogljivosti obrambne industrije EU, tudi v Ukrajini, kritično vojaško infrastrukturo in infrastrukturo z dvojno rabo, zanesljivost oskrbe ter možnosti za razvoj bolj povezanega obrambnega trga. Evropska investicijska banka bo imela še naprej ključno vlogo pri krepitvi evropske obrambne industrije z vrsto finančnih instrumentov.

Trojček bo nadaljeval prizadevanja Unije v zvezi z vodilnimi projekti in pobudami skupnega interesa na obrambnem področju po celi EU.

Prispeval bo h krepitvi nalog strateškega kompasa EU za leto 2025.

Spodbujal bo vključujoče in vzajemno koristno sodelovanje z Natom, pri čemer bo sodeloval z vsemi državami članicami EU in deloval v njihovo korist; pri tem bo zagotavljal vključevanje, preglednost, vzajemnost, spoštovanje avtonomije odločanja EU ter upošteval varnostne in obrambne interese vseh držav članic.

### **Celovit pristop k migracijam in upravljanju meja**

Trojček priznava, da je treba obravnavati nedovoljene migracije v EU ter zagotoviti povsem in učinkovito delujoč skupni azilni in migracijski sistem, ter si bo prizadeval čim boljše izkoristiti pravne in praktične rešitve na tem področju, vključno z izvajanjem pakta o migracijah in azilu.

Prednostno bo obravnaval odločne ukrepe za učinkovito varovanje in krepitev zunanjih meja EU z vsemi razpoložljivimi sredstvi, boj proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju ter hibridnim grožnjam, kar vključuje instrumentalizacijo migracij. Preučil bo nove načine za preprečevanje nedovoljenih migracijskih tokov v smeri Evrope in boj proti njim.

Prednostno bo obravnaval tudi prizadevanja za olajšanje, povečanje obsega in pospešitev vračanja, vključno s potrebnim vzvodom za doseganje ciljev EU, pa tudi zunanjo razsežnost migracij v okviru pristopa celotne poti, ki bo zajemal vse poti, zlasti z vzpostavitvijo celovitih, vzajemno koristnih partnerstev s ključnimi državami izvora in tranzita. Hkrati si bo prizadeval za strateški pristop k uporabi vizumske politike EU ter sodelovanje na področju zakonitih poti v skladu s potrebami nacionalnih trgov dela in delitvijo pristojnosti med EU in državami članicami, ob sočasnem obravnavanju temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij.

Trojček si bo prizadeval za nemoteno delovanje schengenskega območja, ki državljanom in državljanke omogoča prosto in varno gibanje v EU.

## **Dobro pripravljena širitev in notranje reforme**

Trojček bo gradil na zagonu pristopnih pogajanj z državami kandidatkami kot geostrateško naložbo v mir, varnost, stabilnost in blaginjo. Prizadeval si bo za napredek pristopnih pogajanj vseh držav kandidat v skladu s pristopom, ki temelji na dosežkih, ter jih podpiral pri izpolnjevanju pristopnih meril na podlagi strogega pozitivnega in negativnega pogojevanja v skladu z novo metodologijo, pri tem pa se bo opiral na skupne vrednote in temeljna načela EU. Po potrebi bo preučil tudi možnosti za napredek pri postopnem vključevanju držav kandidat in sodelovanju z njimi na drugih področjih politike EU v skladu s sklepi Evropskega sveta iz decembra 2023.

Hkrati bo spremljal prizadevanja za izvedbo potrebnih notranjih reform EU, da bi zagotovili, da bodo naše politike, finance in institucije pripravljene na prihodnost.

## **III. USPEŠNA IN KONKURENČNA EVROPA**

### **Celosten pristop h konkurenčnosti**

Trojček si bo prizadeval za krepitev dolgoročne konkurenčnosti in produktivnosti Unije ter za trajnostno in vključujočo rast, da bi Uniji zagotovili večjo suverenost v strateških sektorjih, spodbujali odprto gospodarstvo, ustvarjali dobra delovna mesta, sprostili celoten potencial evropskih regij in prispevali k oblikovanju industrijske politike za Unijo, pripravljeno na prihodnost. To bo pripomoglo k zmanjšanju odvisnosti EU, povečanju naše odpornosti in krepitvi gospodarske varnosti. Trojček bo spodbujal zmogljivosti EU v ključnih tehnologijah prihodnosti ter naložbah v ključno infrastrukturo, kar bi evropskim gospodarskim subjektom omogočilo, da konkurirajo na svetovni ravni ter izkoristijo priložnosti podnebno nevtralnega, digitalnega in krožnega gospodarstva. Spodbujal bo politike in naložbe EU na področju spretnosti, da bi se izboljšala inovacijska zmogljivost EU in odpravile vrzeli v spretnostih.

Trojček bo zagotovil napredek pri strukturnih reformah v državah članicah v okviru evropskega semestra in nadaljeval prizadevanja za poglobitev enotnega trga v vseh njegovih razsežnostih, zlasti z odpravo ovir za storitve in osnovne dobrine ter z zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev. Prizadeval si bo za uresničitev nove horizontalne strategije za posodobljen enotni trg. Trojček bo tudi stremel k zmanjšanju upravnega in regulativnega bremena, zlasti za mala in srednja podjetja (MSP). Poudarek bo na nadaljnjem poglobljanju na področju energije, financ in telekomunikacij. Trojček si bo prizadeval tudi za bolj konkurenčen prometni sektor.

Nadaljeval bo delo v zvezi s carinami in bojem proti davčnim utajam in izogibanju davkom.

Trojček bo za sprostitev javnih in zasebnih naložb nadaljeval prizadevanja za nadaljnji razvoj in poglobitev unije kapitalskih trgov v skladu z opredeljenimi prednostnimi nalogami ter za dokončanje bančne unije. Vzpostavitev resnično povezanih evropskih kapitalskih trgov bi bila ključna, da bi vsem evropskim podjetjem zagotovili dostop do bolj diverzificiranega financiranja z nižjimi stroški in sprostili znaten znesek zasebnih naložb, potreben za reševanje izzivov, zlasti zelenega in digitalnega prehoda ter izpolnjevanje potreb evropske obrambne industrije.

Trojček bo stremel tudi k učinkovitemu izvajanju novega okvira ekonomskega upravljanja, da bi se zagotovila fiskalna vzdržnost držav članic ter spodbudila gospodarska rast.

### **Uspešen zeleni in digitalni prehod**

Trojček bo izkoristil zeleni in digitalni prehod za ustvarjanje trgov, industrij in visokokakovostnih delovnih mest prihodnosti. To bo spodbudilo dolgoročno konkurenčnost Unije in njenih podjetij ter Evropi omogočilo, da postane vodilna v svetu na področju zelenih in digitalnih industrij in tehnologij v svetovnem merilu, pa tudi povečalo energetske suverenost Evrope. Trojček bo nadaljeval prehod Unije na podnebno nevtralnost do leta 2050 z izvajanjem sedanje zakonodaje za leto 2030 ter s prizadevanjem za sprejetje podnebnih ciljev EU za leto 2040 na način, s katerim bo spodbujal pravičnost, solidarnost, stroškovno učinkovitost in konkurenčnost ter hkrati krepil evropsko konkurenčnost in inovacijsko zmogljivost, kar bo prispevalo k blaginji Evrope. Nadaljeval bo tudi prizadevanja za zagotovitev vodilne vloge EU na svetovnem prizorišču v okviru mednarodnih pogajanj o podnebjju in biotski raznovrstnosti na prihodnjih konferencah pogodbenic.

Trojček si bo prizadeval za nadaljnji razvoj bolj krožnega in z viri gospodarnega gospodarstva, zmanjšanje negativnih vplivov na okoljsko zdravje, spodbujanje industrijskega razvoja čistih in neto ničelnih tehnologij in proizvodov ter izkoriščanje vseh prednosti biogospodarstva, hkrati pa bo varoval naravo in obrnil trend degradacije ekosistemov, vključno z oceani. Okrepljeno se bomo trudili za prilagajanje podnebnim spremembam in odpornost, vključno s pripravljenostjo na ekstremne vremenske dogodke, tako da bomo v okviru prihodnjega evropskega načrta za prilagajanje podnebnim spremembam in evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo okrepili odpornost v zvezi z vodo po vsej Uniji.

Trojček bo spodbujal konkurenčne, trajnostne in odporne sektorje kmetijstva, ribištva in akvakulture, ki bodo še naprej zagotavljali prehransko varnost in pravične dohodke za kmete, ter si prizadeval za izboljšanje položaja kmetov, ribičev in proizvajalcev v verigi preskrbe s hrano ter v okviru dvojnega prehoda. Prizadeval si bo za celostni razvoj, trajnostnost in konkurenčnost podeželskih območij.

Nadaljevalo se bo delo za povečanje energetske suverenosti Unije, da bi čim bolj zmanjšali zunanje odvisnosti ter vzpostavili resnično energetske unijo, s čimer bi zagotovili dobavo zadostne, cenovno dostopne in čiste energije. Za to bo potrebna ambiciozna elektrifikacija, uporaba vseh neto ničelnih in nizkoogljičnih rešitev, povečanje naložb v omrežja, shranjevanje in medsebojne povezave, dokončanje povezovanja energetskega trga ter nadaljnje zmanjšanje upravnega bremena s hitrejšim izdajanjem dovoljenj, tudi na področju obnovljivih virov energije.

Trojček bo podpiral prizadevanja za razširitev evropskih proizvodnih zmogljivosti za neto ničelne tehnologije in proizvode. Posebno pozornost bo namenil nadaljnjemu izboljšanju razmer za naložbe v varno in odporno čezmejno infrastrukturo za energijo, zajemanje, uporabo in shranjevanje ogljika, vodo, promet in komunikacije.

Trojček bo nadaljeval prizadevanja za vzpostavitev trajnostnega, inovativnega in odpornega digitalnega ekosistema, ki opolnomoča državljane in podjetja. Spodbujal bo razvoj prelomnih digitalnih tehnologij, podatkovno interoperabilnost in čezmejno povezljivost ter spodbujal naložbe v najsodobnejšo, varno in učinkovito evropsko digitalno infrastrukturo, kot so kritične tehnologije ter digitalne tehnologije in storitve, zlasti umetna inteligenca. Nadaljeval bo prizadevanja za promoviranje digitalnih standardov EU in zagotavljanje zasebnosti in varnosti na spletu za vse državljanke in državljane, vključno z zakonitim dostopom organov odkrivanja in pregona do podatkov. Prispeval bo k razvijanju vodilne vloge Unije pri razvoju svetovnih digitalnih pravil in standardov, na primer na področju umetne inteligence. V zvezi s tem in za učinkovito reševanje sedanjih in prihodnjih geopolitičnih izzivov bo še naprej izvajal ukrepe, tudi na področju kibernetike in digitalne diplomacije. Trojček si bo zaradi vse večjega števila in raznolikosti kibernetičnih groženj prizadeval za okrepitev kibernetike odpornosti EU in razvoj celovitega pristopa h kibernetični varnosti. Poleg tega bo poudarek na zagotavljanju, da bo lahko Unija pravično in trajnostno izkoristila vse prednosti digitalnega prehoda za vse državljane in državljanke ter podjetja, z jasnim pristopom, osredotočenim na človeka, in na dobro delujočem enotnem digitalnem trgu.

## **Spodbujanje okolja, prijaznega do inovacij in podjetij**

Trojček bo nadaljeval prizadevanja za krepitev evropske raziskovalne in inovacijske zmogljivosti na področju nastajajočih in omogočitvenih tehnologij, privabljanje in zadrževanje talentov ter doseganje industrijske moči v ključnih sektorjih, vključno z obrambo, vesoljem, umetno inteligenco, kvantnimi tehnologijami, polprevodniki, 5G/6G, zdravjem, biotehnologijami, neto ničelnimi tehnologijami, mobilnostjo, farmacevtskimi izdelki, kemikalijami in naprednimi materiali. Nadaljeval bo prizadevanja za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev tako interno kot na svetovni ravni z namenom zaščite lojalne konkurence ter zagotavljanja varnosti proizvodov, ki vstopajo na enotni trg.

Trojček je zavezan boljšemu pravnemu urejanju in bo nadaljeval prizadevanja za zmanjšanje birokratskega in regulativnega bremena, vključno z obveznostmi poročanja, ter reformo upravnih postopkov za podjetja, zlasti MSP in zagonska podjetja. Poleg tega bo trojček še naprej razvijal celosten, usklajen in skladen pristop na vseh področjih politike ter se posebej osredotočil na izvajanje dogovorjenih politik, tudi z osredotočanjem na visokokakovostne in pravočasne ocene učinka.

## **Skupno napredovanje**

Trojček bo stremel k temu, da bodo imeli vsi možnost izkoristiti priložnosti, ki jih ponujata zeleni in digitalni prehod, pri čemer nihče ni zapostavljen. V ta namen se bo trojček še naprej osredotočal na izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic na ravni EU in na nacionalni ravni, ob upoštevanju nacionalnih modelov trga dela in nacionalnih pristojnosti. Njegov cilj bo odpraviti pomanjkanje delovne sile in spretnosti v EU. V zvezi s tem bo spodbujal naložbe v spretnosti, usposabljanje in izobraževanje skozi vse življenje z zagotavljanjem, da ima vsakdo dostop do visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja. Trojček se bo osredotočil na to, kako izkoristiti prednosti in se soočiti z izzivi povečane uporabe umetne inteligence v svetu dela v korist delavcev in podjetij. Prizadeval si bo za enakost spolov in enake možnosti za vse, okrepitev socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj ter izvajanje politik, ki zmanjšujejo neenakosti na vseh ravneh. S svojimi politikami bo spodbujal socialno vključenost, dostop do socialnih storitev in cenovno dostopna stanovanja. Nadaljevala se bodo prizadevanja za povečanje zaposlovanja mladih, opolnomočenje starejših, da ostanejo dlje aktivni, in vključevanje skupin v ranljivem položaju na trg dela ob hkratnem spodbujanju mobilnosti delovne sile.

Dodatno bomo okrepili sodelovanje na področju zdravja z evropsko zdravstveno unijo, odpornost in kibernetško varnost zdravstvenih sistemov ter boljši dostop do vseh zdravil in osnovnih medicinskih pripomočkov po vsej Uniji, hkrati pa zagotovili konkurenčen farmacevtski sektor v EU. To nam bo pomagalo pri izgradnji uspešne družbe dolgoživosti, ohranjanju vzdržnosti naših sistemov socialnega varstva in trajnostnosti našega gospodarstva ter izboljšanju kakovosti življenja naših državljanek in državljanov. Da bi se pripravili na prihodnost, bomo sprejeli ustrezne ukrepe za obravnavo demografskih trendov. Trojček bo na splošno posebno pozornost namenil povečanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, da bi dosegli stalno navzgor usmerjeno konvergenco, da bi zmanjšali razlike in spodbudili dolgoročno rast po vsej Uniji.

#### **IV. SVOBODNA IN DEMOKRATIČNA EVROPA**

##### **Ohranjanje evropskih vrednot v EU**

Trojček pripisuje velik pomen spodbujanju in zaščiti temeljnih vrednot Evropske unije: spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin.

Te vrednote so bistvene za delovanje EU in podlaga za naše sodelovanje, vključno z učinkovito uporabo prava EU in pravilnim delovanjem notranjega trga.

Trojček bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bi zagotovil svobodo in pluralnost medijev ter zaščitil svobodo na spletu, tudi z bojem proti dezinformacijam, zaščito civilne družbe, bojem proti tujemu vmešavanju, zagotavljanjem večje preglednosti in bojem proti destabilizaciji, tudi z dezinformacijami in sovražnim govorom, krepitevijo demokratičnega diskurza in zagotavljanjem, da bodo glavne tehnološke platforme prevzele odgovornost za zaščito demokratičnega dialoga in zaščito mladoletnikov pred škodljivimi spletnimi vsebinami, ter preprečevanjem zlorabe takih platform v kriminalne namene. Zavezan je nadaljnjemu podpiranju kulturne raznolikosti ter kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, ki imajo pomembno vlogo pri spodbujanju demokracije in evropskih vrednot.

Posebna pozornost bo namenjena tudi boju proti nasilju na podlagi spola, sovražnemu govoru, ksenofobiji, diskriminaciji na podlagi vere ali prepričanja ter celovitemu izvajanju agende o ženskah, miru in varnosti.

Ker je učinkovit dostop do pravnega varstva eden od bistvenih elementov krepitve svobode in demokracije, bo trojček podpiral vse dejavnosti, ki ga olajšujejo.